

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2023-2024

Anul de studiu II / Semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
1.2. Facultatea	ISTORIE, LITERE SI ȘTIINTE ALE EDUCATIEI
1.3. Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE, ARHEOLOGIE ȘI MUZEOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	MASTERAT
1.6. Programul de studii/calificarea*	CERCETAREA, CONSERVAREA ȘI VALORIFICAREA PATRIMONIULUI ISTORIC / ISTORIC (COR 263302), ISTORIOGRAF (COR 263303), ASISTENT DE CERCETARE ÎN ISTORIE (COR 263308).

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	SISTEME DE FORTIFICAȚII ÎN EVUL MEDIU ȘI EPOCA MODERNĂ			2.2. Cod disciplină	MCC 2101		
2.3. Titularul activității de curs	-						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Lect. univ. dr. CĂLIN ANGHEL / conf. univ. dr. Cristian Ioan Popa						
2.5. Anul de studiu	2	2.6. Semestrul	3	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					27
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					29
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					31
Tutoriat					8
Examinări					2
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	97
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite**	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- sală cu videoproiector și conexiune la Internet
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	- sală cu videoproiector și conexiune la Internet

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Stăpânirea limbajului de specialitate și capacitatea de a comunica audienței de specialiști și nespecialiști rezultatele proiectelor, motivația deciziilor, concluziile evaluărilor, direcțiile acțiunilor viitoare.
Competențe transversale	Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Prin disciplina propusă se dorește transmiterea către studenți a informațiilor care să le permită conturarea unei imagini de ansamblu asupra modului în care au evoluat sistemele de fortificații în Evul Mediu și în epoca modernă. De asemenea, prin temele propuse, dar și prin studiu individual, se urmărește ca studenții să ajungă să stăpânească, până în
---------------------------------------	---

	detaliu, vocabularul de specialitate
7.2 Obiectivele specifice	Organizarea de proiecte individuale pentru dezvoltare personală și profesională prin colaborare în domenii conexe.

8. Conținuturi*

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv. Definiții. Terminologie. Tipologii.	Prelegere, discuții, Problematizare și învățare prin descoperire	
2. Castrul roman și rolul său în evoluția arhitecturii militare	Prelegere, discuții, Problematizare și învățare prin descoperire	
3. Evoluția sistemelor de fortificații din Transilvania înaintea invaziei mongole din 1241	Prelegere, discuții, Problematizare și învățare prin descoperire	
4. Evoluția sistemelor de fortificații din Transilvania în secolele XIII-XV	Prelegere, discuții, Problematizare și învățare prin descoperire	
5. Fortificațiile în perioada Principatului. Elemente constitutive. Tipologii și evoluții	Prelegere, discuții, Problematizare și învățare prin descoperire	
6. Sisteme de fortificații în epoca modernă. Tipologii și evoluții.	Prelegere, discuții, Problematizare și învățare prin descoperire	
7. Sisteme de fortificații de tip Vauban	Prelegere, discuții, Problematizare și învățare prin descoperire	

Bibliografie

Anghel, Gheorghe, *Fortificații medievale de piatră din secolele XIII-XVI*, Cluj-Napoca, 1986.
 Capotescu, Valentin, *Arhitectura militară bastionară în România. Cetatea Timișoarei*, Ed. Bastion, Timișoara, 2008.
 Gheorghiu, Teodor Octavian, *Arhitectura medievală de apărare din România*, București, 1985,
 Goronea, Toma, *Fortificația bastionară de tip Vauban de la Alba Iulia (prima jumătate a secolului XVIII)*, Alba Iulia, Editura Aeternitas, 2007.
 Radu, Mircea, *Cetățile Aradului*, în *Ziridava*, XII, 1980.
 Rusu, Adrian Andrei, *Bibliografia fortificațiilor medievale și premoderne din Transilvania și Banat*, Reșița, 1996.
 Rusu, Adrian Andrei, *Castelarea carpatică. Fortificații și cetăți din Transilvania și teritoriile învecinate (sec. XIII-XIV)*, Cluj-Napoca, 2006.
 Sabău, Nicolae, *Maestri italiani nell'architettura religiosa Barocca della Transilvania. Maeștri italieni în arhitectura religioasă barocă din Transilvania*, București, 2001.
 Sebestyén, Gheorghe, *O pagină din istoria arhitecturii României. Renașterea*, București, 1987.

8.2. Seminar-laborator

1. Elementele constitutive ale unui sistem defensiv. Tehnici și materiale de construcție utilizate în edificarea unei fortificații	Problematizare, discuții	
2. Donjonul – tipologii, rol și evoluție în timp. Studii de caz	Problematizare, discuții	
3. Fortificații colective: cetăți de refugiu și biserici fortificate. Studii de caz	Problematizare, discuții	
4. Fortificații colective: fortificațiile din mediul urban. Studii de caz	Problematizare, discuții	
5. Bisericile fortificate din zona de colonizare săsească	Problematizare, discuții	
6. Elementele constitutive ale unei fortificații bastionare	Problematizare, discuții	
7. Sisteme de fortificații de tip Vauban din Transilvania, Banat și Crișana. Studii de caz	Problematizare, discuții	

Bibliografie

Anghel, Gheorghe, *Fortificații medievale de piatră din secolele XIII-XVI*, Cluj-Napoca, 1986.
 Capotescu, Valentin, *Arhitectura militară bastionară în România. Cetatea Timișoarei*, Ed. Bastion, Timișoara, 2008.
 Gheorghiu, Teodor Octavian, *Arhitectura medievală de apărare din România*, București, 1985,
 Goronea, Toma, *Fortificația bastionară de tip Vauban de la Alba Iulia (prima jumătate a secolului XVIII)*, Alba Iulia, Editura Aeternitas, 2007.
 Radu, Mircea, *Cetățile Aradului*, în *Ziridava*, XII, 1980.
 Rusu, Adrian Andrei, *Bibliografia fortificațiilor medievale și premoderne din Transilvania și Banat*, Reșița, 1996.
 Rusu, Adrian Andrei, *Castelarea carpatică. Fortificații și cetăți din Transilvania și teritoriile învecinate (sec. XIII-XIV)*, Cluj-Napoca, 2006.
 Sabău, Nicolae, *Maestri italiani nell'architettura religiosa Barocca della Transilvania. Maeștri italieni în arhitectura religioasă barocă din Transilvania*, București, 2001.
 Sebestyén, Gheorghe, *O pagină din istoria arhitecturii României. Renașterea*, București, 1987.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul abordează aspecte de istorie militară, utile studenților pentru o mai bună înțelegere a epocilor antică și medievală. De asemenea, îi familiarizează pe viitorii absolvenți cu vocabularul de specialitate, specific istoriei militare, și cu cel utilizat în analiza patrimoniului construit.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs	CE.1. Cantitatea și calitatea de cunoștințe însușite	orală (O): conversația; expunerea liberă	25%
	CE.1. Frecvența	practică (P): aplicații; referat; portofoliu, proiect	75%
10.6 Standard minim de performanță: pentru obținerea notei 5 (cinci) necesare promovării examenului, studenții trebuie să cunoască elementele care intră în componența unui sistem defensiv medieval, rolul acestora și evoluția lor în timp, în strânsă legătură cu dezvoltarea armamentului.			

Data completării
28.09.2023

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
29.09.2023

Semnătura directorului de departament